

RIKSFÖRBUNDET NOAKS ARK

Årsredovisning

2020

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Riksförbundet Noaks Arks övergripande mål är att verka för en begränsning av hivpidemin och dess följder för enskilda och för samhället. Riksförbundet bidrar till förebyggandet av hiv och andra blodburna och sexuellt överförbara infektioner och verkar för ökat välbefinnande hos personer som lever med hiv och deras närstående. Genom opinionsbildning vill vi öka medvetenheten om hiv och lindra den sociala utsatthet som personer med hiv erfar.

Riksförbundet samlar ett nätverk av regionalt verksamma medlemsföreningar i Sverige. De bedriver primärpreventivt hivarbete och erbjuder aktiviteter och stöd i olika former för den som lever med hiv eller är närstående. Riksförbundet arbetar utifrån ett helhetsperspektiv på hiv och verkar för att kombinera volontära insatser med evidensbaserade preventiva och stödjande metoder.

I vår vision har människor goda kunskaper om hiv och spridningen har minskat. Det upplevs inte längre som skamligt att ha hiv. Livskvaliteten för de som lever med hiv har förbättrats och de upplever ingen samhällelig stigmatisering utan bemöts med respekt ute i samhället och i kontakten med myndigheter. Hälso- och sjukvården har blivit bättre i sitt bemötande av personer med hiv och på att diagnostisera hivinfektioner. Även andra yrkesgrupper har blivit bättre i sitt bemötande.

Riksförbundets primära uppgifter ligger på det nationella planet och utgörs huvudsakligen av telefonrådgivning, bevakning och spridning av hivrelaterade forskningsrön, rikstäckande kommunikations- och utbildningsinsatser, mediekommunikation och påverkansarbete samt driften av den gemensamma hemsidan. Internt vill vi genom samordning, erfarenhetsutbyte samt kompetens- och metodutveckling bidra till att Noaks Ark-rörelsen samfällt utgör ett effektivt instrument för genomförandet av Sveriges nationella hivstrategi.

Väsentliga händelser coronaåret 2020

Både riksförbundet Noaks Arks och dess medlemsföreningars verksamhet påverkades väsentligt genom spridningen av viruset SARS-CoV-2 som kan leda till covid-19. Under årets första två månader bedrevs verksamheten helt enligt plan men från och med mars fick aktiviteter anpassas i tilltagande omfattning till den pågående coronaepidemin. Aktiviteter digitaliserades och lyftes undan för undan till sociala medier.

Riksförbundet fortsatte att under hela 2020 följa internationell och nationell hivrelaterad forskning, bevakade media i frågan och genom utbildning, filminspelningar och inslag i sociala medier bidrog till att nya rön fick spridning. Riksförbundets kansli bevakade dagligen publiceringar om hiv. Av ett urval av drygt 10 000 inkomna notiser valdes det ut i snitt 15 notiser om dagen av vilka 2-5 artiklar per dag publicerades i en *newsfeed* i sociala medier. Förbundet bevakade digitalt anordnade hivkonferenser i Sverige och i världen. Uppdaterad information från konferensernas presentationer kom till användning i informationsmaterial, digitala föreläsningar, utbildningar, telefonrådgivningen som erbjöds dagligen till allmänheten samt flera forskarintervjuer i form av podcastavsnitt.

Förbundet fortsatte att särskilt bevaka och sprida psykosocialt inriktad hivforskning, ett perspektiv på hiv som ligger Noaks Ark speciellt varmt om hjärtat. Vi höll oss kontinuerligt uppdaterade på forskning för att informationen från oss alltid ska vara korrekt, aktuell och nyanserad. Men hiv handlar om mer än medicinsk information. Kunskap får mening när det sätts i ett sammanhang. Vi har ansträngt oss att lyfta fram de psykosociala, kulturella och samhällsetiska aspekter som hiv ställer oss inför.

Utbrottet med coronaviruset utlöste mycket oro hos personer som lever med hiv och deras närstående. Många uttryckte farhågor om att personer med hiv skulle löpa högre risk att smittas av coronaviruset och att utveckla allvarlig covidsjukdom. Förbundet bevakade frågan noga och belyste den upprepat under året med expertintervjuer, podcastavsnitt och blogginlägg. Information och stöd erbjöds också genom telefonrådgivningen som från och med sommaren kompletterades med möjlighet att samtala med en specialistläkare i infektionssjukdomar med lång klinisk erfarenhet av hivbehandling.

Under årets första två månader pågick föreläsningsverksamheten enligt plan. Samarbetet med Karolinska Institutet i form av en årlig högskolepoänggivande utbildning *"Hiv med individen i fokus ur ett globalt perspektiv"* genomfördes ända fram till tentamen i Noaks Arks egna lokaler. Från och med mars månad arrangerades föreläsningar i tilltagande omfattning digitalt. Under 2020 hade förbundet sammanlagt 23 digitala utbildningstillfällen som samlade 1 025 deltagare från hälso- och sjukvården, missbruksvården, socialtjänsten, äldreomsorgen och den humanitära sektorn. Noaks Ark fortsatte att ingå som en fast komponent i flera sjuksköterskeutbildningar, i regel i delkurser i folkhälsovetenskap.

54 000 exemplar av informationsmaterial och 10 000 kondomer distribuerades under 2020. Informationsmaterialet om hiv på sju olika språk spreds huvudsakligen via Noaks Ark-föreningarna. Allt material togs fram i samarbete med medlemsföreningarna. 40 % av materialet distribuerades i Stockholmsområdet, 20 % i Småland och Halland och mellan 5 % och 10 % i vardera Östergötland, Norrland, Skåne & Blekinge samt Västra Götaland. 10 % av materialet reserverades för rikskansliets egna utbildningar och konferenser. Under året fortsatte vi att distribuera en uppdaterad version av *"Hivrapporten"*, med vilken vi ville ge bakgrund till och rikta uppmärksamhet på de utmaningar vi ser att hiv ställer samhället och individen inför i dag. Ett lättöverskådligt faktablad med statistiska uppgifter om hiv i Sverige och globalt användes i samband med utbildningar och föreläsningar. Noaks Ark Direkts grafiska profil omarbetades i syfte att effektivare kommunicera telefonrådgivningen till epidemiologiskt relevanta målgrupper.

Under året producerades och distribuerades det nya faktafoldrar om hiv på svenska, engelska, franska, finska, farsi, dari och somali. Den nya faktafoldern - som betonar att behandlad hiv inte överförs vid sexuellt umgänge - seglade på tre veckor upp till att bli landets tionde mest beställda undervisningsmaterial bland lärare i samhällskunskap via skolsajten utbudet.se. Informationsfoldrarna på svenska, engelska, franska och finska anpassades språkligt till talsvar, spelades in och gjordes tillgängliga för allmänheten via Noaks Ark Direkts växel.

Under året initierades ett nytt elektroniskt nyhetsbrev med aktuell information från förbundskansliet. En kampanj i tidningen QX som vänder sig till MSM med tryckt och digital information om Noaks Ark Direkts service lanserades under tidig höst och pågår fram till midsommaren 2021. Hivinformation genom annonsering publicerades även via Expressen och Aftonbladet.

Det ensidiga fokuset på coronaepidemin påverkade samtalsvolymen i vår rikstäckande telefonrådgivning Noaks Ark Direkt som under året mottog 524 förfrågningar från en orolig allmänhet, utbildningar samt hälso- och sjukvården. Omfördelning av resurser inom hälso- och sjukvården på flera håll i landet påverkade också verksamheten, då hänvisningar till hiv- och STI-diagnostik försvårades. Snittlängden på samtalen var 20 minuter. Frågorna handlade bland annat om smittvägar, symtom, hivtestning, hivbehandling och andra sexuellt överförda och blodburna infektioner. Under sommaren erbjöds tre dagar i veckan samtal med specialistläkare i infektionssjukdomar i form av en STI-linje. Vid 112 tillfällen kunde telefonrådgivningen förmedla kontakt för STI- och hivdiagnostik hos Noaks Ark-föreningar eller hos hälso- och sjukvården. Vid 44 tillfällen förmedlades kontakt med Noaks Ark-föreningarnas psykosocialt stödjande eller hivtestningsverksamheter.

Riksförbundet fortsatte med ett opinionsbildande arbete i form av möten med beslutsfattare samt genom nätverk och samarbeten med andra organisationer. Ett fortsatt fokus lades på smittsamhet vid behandlad hiv. Under året var riksförbundets kansli massmedier behjälpligt med faktagranskning av redaktionellt material, pressmeddelanden och intervjuer. Två pressmeddelanden, vilka fokuserade på kopplingar mellan hiv- och coronapandemierna nådde 244 journalister. I samband med internationella aidsdagen verkade riksförbundet för att främja uppmärksamhet kring aidsdagen. Aktiviteter genomfördes huvudsakligen regionalt av medlemsföreningarna. Riksförbundet ansvarade för rikstäckande mediekommunikation och erbjöd föreningarna hjälp i arbetet med lokala medier och med kampanj- och informationsmaterial. En debattartikel om coronaepidemins påverkan på hivarbetet publicerades i Dagens Medicin i samarbete med flera andra organisationer. Riksförbundet samverkade också aktivt med ett flertal andra organisationer i avsikt att sätta fokus på informationsplikten i den svenska smittskyddslagstiftningen, vilket vi också belyste genom ett särskilt podcastavsnitt.

Riksförbundets kansli var ansvarig för Noaks Ark-föreningars gemensamma hemsida www.noaksark.org. Bortser man från besöken på medlemsföreningarnas egna sidor ökade antalet unika besökare under 2020 med 13 % till över 40 000. 90 % av alla som besökte hemsidan var nya besökare. Förutom indexsidan var en quiz med baskunskap om hiv, hivpidemins historia samt information om preexpositionsprofylax (PrEP) de mest eftersökta informationssidorna. Förbundskansliet arbetade under året kontinuerligt med kvalitetssäkring och uppdatering av hemsidan. Förbundet arbetade under året med att binda hemsidan med andra sociala medier för ökad effekt och med att arbeta fram strategier kring dessa.

Riksförbundet var engagerad i sociala medier i avsikt att öka medvetenheten om hiv/STI samt minska hivrelaterad social utsatthet. Under året publicerades 73 blogginlägg, vilka delades flitigt i sociala medier. Coronapandemin påverkade även här;

flera av blogginläggen handlade om hiv och coronaviruset. På riksförbundets facebookside publicerades 50 inlägg. En hivquiz med hivinformation följde landets pridefestivaler i sociala medier och nådde nästan 40 000 personer. En informationskampanj under *European Testing Week* och internationella aidsdagen nådde över 40 000 individer.

Under året producerade och publicerade förbundet 13 podcast-avsnitt. Dessa berörde ämnen som risker vid samtidig hiv- och coronainfektion och coronaepidemins inverkan på insatser mot hiv i samhället, informationsplikten om hiv i den svenska smittskyddslagen och PrEP-behandling. Fyra av poddavsnitten spred uppdaterad hivinformation på fyra olika språk. Inför årets digitala Pridefestivaler producerades det en informationsfilm i samarbete med Sensus, Svenska Kyrkan, Folkteatern Gävleborg och Riksteatern. Ytterligare en informationsfilm inspelades i samband med Pride-arrangemang i Norra Norrland.

Riksförbundet verkade för ett utökat utbyte av kunskap och erfarenhet mellan Noaks Ark-föreningarna. Förutom två stämmor och förbundsstyrelsens regelbundna sammanträden anordnades kollegiala träffar med medlemsföreningars verksamhetsansvariga och mellan ordföranden. Telefonrådgivarna på Noaks Ark Direkt stod till medlemsföreningarnas förfogande i faktafrågor. Med anledning av coronaviruset anordnades mötena digitalt. På begäran deltog representanter från förbundet i regionala styrelsers sammanträden och årsmöten och stöttade förbundskansliet medlemsföreningar i arbetet med verksamhetsplanering, budgetering, bokföring och bokslut.

Riksförbundet deltog i *Folkhälsomyndighetens organisationsforum* och verkade inom *International Coalition of AIDS Service Organisation, ICASO*, genom dess europeiska gren, *AIDS Action Europe*. Förbundet representerade Noaks Ark och Sverige i ett internationellt partnernöte som denna gång anordnades digitalt och samlade europeiska frivilligorganisationer kring aktuella hiv- och coronafrågor. Under året vann sig Riksförbundet Noaks Ark om att utveckla samarbetet med andra organisationer som arbetar med hivfrågor i Sverige. Härvid utgjorde smittfriheten vid behandlad hivinfektion och informationsplikten i den svenska smittskyddslagstiftningen fokusområden under året.

Förbundsstyrelsens arbetsmiljöutskott samlades till fyra sammanträden under året. Med anledning av coronaepidemin vann sig utskottet om att möjliggöra för förbundets personal att i möjligaste mån distansarbete. En systematisk översyn av de anställdas arbetsmiljö initierades i slutet av året.

Förbundsstyrelsens stadgerevisionsgrupp kom under året med en slutrapport. Avsikten med stadgeöversynen var att reglera uppkomna praxis och att stärka sambandet mellan organisationens förbunds- och föreningsverksamhet. Nyheter för att stärka de förtroendevaldas ansvar och inflytande i förbundet var förslagen om att valberedningsarbete skall utgå från nomineringar från medlemsföreningarna och införande av en förtroendemannarevisor utöver auktoriserade ordinarie och vice revisorer.

Under året anordnades det en ordinarie stämma och en extra inkallad stämma för stadgerevision. Förbundsstyrelsen samlades till tolv sammanträden. Tretton funktionärsmöten samt två planeringskonferenser med presidiet och förbundskansliet anordnades.

Flerårsöversikt (tkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Bidrag	4 950	5 405	4 995	5 177	5 494
Resultat efter finansiella poster	384	157	-148	-160	-138
Soliditet	38,6 %	25,7 %	21,7 %	16,8 %	23,2 %

Förändringar i eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Ändamåls- bestämda medel
Belopp vid årets ingång	75 814	157 136	195 049
Disposition enligt föreningsstämma	157 136	-157 136	
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel			-35 000
Årets resultat		384 422	
Belopp vid årets utgång	232 950	384 422	160 049

Resultaträkning

Belopp i kronor

	Not	2020	2019
Intäkter			
Gåvor		132 889	9 775
Bidrag	4	4 950 000	5 405 000
Nettoomsättning	3	17 000	53 463
Övriga intäkter		<u>95 487</u>	<u>359 826</u>
		5 195 376	5 828 064
Kostnader			
Övriga externa kostnader	5	-2 495 233	-2 721 654
Personalkostnader	6	-2 188 661	-2 772 967
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		<u>-125 950</u>	<u>-176 327</u>
<i>Rörelseresultat</i>		385 532	157 116
Finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		0	20
Räntekostnader och liknande resultatposter		<u>-1 110</u>	<u>0</u>
Årets resultat		384 422	157 136

Balansräkning

Belopp i kronor

	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter	7	<u>0</u>	<u>125 950</u>
Summa anläggningstillgångar		0	125 950
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		0	33 463
Andra kortfristiga fordringar		0	107 130
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		<u>176 650</u>	<u>201 846</u>
Summa kortfristiga fordringar		176 650	342 439
Kassa och bank		<u>1 836 888</u>	<u>1 187 550</u>
Summa omsättningstillgångar		2 013 538	1 529 989
SUMMA TILLGÅNGAR		2 013 538	1 655 939
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		160 049	195 049
Balanserat resultat		232 950	75 814
Årets resultat		<u>384 422</u>	<u>157 136</u>
Summa eget kapital		777 421	427 999
Kortfristiga skulder			
Mottagna ej förbrukade bidrag		432 775	432 775
Leverantörsskulder		397 691	275 993
Skatteskuld		5 587	99 574
Övriga kortfristiga skulder		78 481	129 100
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		<u>321 583</u>	<u>290 498</u>
Summa kortfristiga skulder		1 236 117	1 227 940
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 013 538	1 655 939

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning, K3 (2012:1).

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor.

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om inte annat anges nedan. Fordringar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras föreningen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Gåvor

Intäkter i form av gåvor intäktsförs som huvudregel när gåvan sakrättsligt är genomförd. Gåvor redovisas normalt enligt kontantprincipen.

Bidrag

Som bidrag räknas likvida medel som föreningen erhåller från bidragsgivare som är offentligrättsligt organ. Villkorade bidrag skuldförs till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar upptas till nettovärde av anskaffningsvärde och ackumulerade planenliga avskrivningar samt korrigerat för eventuella upp- eller nedskrivningar. Avskrivningar påbörjas då tillgången tas i bruk. Materiella anläggningstillgångar som är av mindre värde enligt inkomstskattelagen (1999:1229) redovisas som kostnad vid första redovisningstillfället.

Egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar är redovisade enligt aktiveringsmodellen, vilken innebär att utgifter under utvecklingsfasen aktiveras. Utgifter aktiveras endast under förutsättning att det bland annat är sannolikt att tillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.

Avskrivningar baseras på uppskattad nyttjandeperiod och sker enligt följande:

Balanserade utgifter: 33 % av anskaffningsvärdet.

Maskiner och inventarier: 20 % av anskaffningsvärdet.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Vid upprättande av årsredovisning enligt K3 krävs att antaganden görs om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen, som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under kommande räkenskapsår. Det görs även bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i denna årsredovisning. De uppskattningar och bedömningar som görs ses över årligen och baseras på tidigare erfarenheter men även andra faktorer som anses vara rimliga att beakta. De slutliga utfallen av uppskattningar och bedömningar kan komma att avvika från nuvarande uppskattningar och bedömningar och effekterna av ändringarna av dessa redovisas i resultaträkningen under det räkenskapsår som ändringen görs, samt under framtida räkenskapsår om ändringen påverkar både aktuellt och kommande räkenskapsår.

Föreningen aktiverar utvecklingsarbeten, vilka förutspås ha goda resultatgenereringar i framtiden. Aktiverade utvecklingsarbeten skrivs av under 3 år.

Not 3 Nettoomsättning

	2020	2019
Avser kurs- och aktivitetsintäkter	17 000	53 463

Not 4 Bidrag

	2020	2019
Folkhälsomyndigheten, projekt	0	150 000
Folkhälsomyndigheten	<u>4 950 000</u>	<u>5 255 000</u>
	4 950 000	5 405 000

Not 5 Övriga externa kostnader

	2020	2019
Rörliga verksamhetskostnader	1 442 315	1 747 702
Lokalkostnader	477 193	386 742
Kontors- och administrations- kostnader	575 725	437 140
Projektkostnader	<u>0</u>	<u>150 070</u>
	2 495 233	2 721 654

Not 6 Personalkostnader

	2020	2019
Medeltal anställda	2,5	3,09
<i>Löner, andra ersättningar och sociala avgifter:</i>		
Styrelse	70 000	79 000
Anställda	1 394 162	1 768 078
Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	(143 839)	(200 771)

Not 7 Balanserade utgifter

	2020	2019
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	377 846	377 846
Inköp	<u>0</u>	<u>0</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	377 846	377 846
Ingående ackumulerade avskrivningar	251 896	75 569
Avskrivningar	<u>125 950</u>	<u>176 327</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	377 846	251 896
Utgående bokfört värde	0	125 950

Slutord

Styrelsen vill tacka alla föreningar, deras medlemmar, volontärer och personal som gör Noaks Ark till vad det är. Vi vill också tacka Folkhälsomyndigheten, vars statliga hiv/STI-medel utgör grunden för riksförbundets verksamhetsfinansiering. Vi vill också rikta ett varmt tack till andra som bidragit till verksamheten såväl finansiellt som genom frivilliga insatser och engagemang för den fråga som engagerat oss i trettio år: Att hindra och lindra verkningarna av det humana immunbristviruset hiv.

Vi överlämnar härmed styrelsens ekonomiska berättelse till förbundsstämman och ser fram emot fortsatt utveckling kommande år.

Stockholm den 2021

Lena Nilsson Schönnesson
Förbundsordförande

Lars Håkan Nilsson
Vice förbundsordförande

Anna Ahlström Nilsson

Per Svensson

Britt-Marie Falk

Tristan Troby

Solveig Danielsson-Ekbom

Rickard Eriksson

Min revisionsberättelse har lämnats den 2021

Kerstin Hedberg
Auktoriserad revisor